

LIETUVOS ŠVIETIMO PROFESINĖS SAJUNGOS, LIETUVOS ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ PROFESINĖS SAJUNGOS, LIETUVOS MOKYTOJŲ PROFESINĖS SAJUNGOS IR ŠVIETIMO IR MOKSLO PROFESINĖS SAJUNGOS „SOLIDARUMAS“

PASIŪLYMAI

DĖL ETATINIO MOKYTOJŲ DARBO APMOKĖJIMO PRINCIPŲ

1. Kodėl reikia keisti dabartinę darbo apmokėjimo tvarką?

Dabartinės darbo apmokėjimo tvarkos esminiai trūkumai:

1. Yra socialiai neteisinga, nes vienodo išsilavinimo, kvalifikacinės kategorijos ir darbo stažo mokytojui (auklėtojui) už tos pačios apimties darbą nelaiduoja vienodo atlygio („žirklės“ yra „lanksti“ galimybė nemokėti mokytojui už papildomus darbus, susijusius su pedagogo veikla).
2. Neužtikrinamos mokytojų socialinės garantijos, absoliuti dauguma mokytojų dirba ne visą darbo savaitę.
3. Nesant jokių reglamentų dėl darbo krūvio paskirstymo, mokytojai nuolat stengiasi gauti kuo daugiau kontaktinių valandų, nes nuo jų priklauso atlyginimo dydis. Kova dėl kontaktinių valandų mažina socialinį saugumą ir didina įtampą švietimo įstaigose.
4. Nesukuria prielaidų apmokėti mokytojams (auklėtojams) už visus jų dirbamus darbus, nes:
 - a) nėra reglamentuota, kokie darbai įeina į pavyzdinį mokytojo pareigybės aprašymą;
 - b) net ir daug papildomų darbų dirbančiam mokytojui galima apmokėti ne daugiau nei 3,5 val. per savaitę.
5. Yra pakankamai sudėtinga ir neskaidri.

2. Kam būtų taikoma naujoji etatinio darbo apmokėjimo tvarka?

Turi būti taikoma visiems pedagogams, kurių darbo apmokėjimas tiesiogiai priklauso nuo tarifikuotų kontaktinių valandų (pamokų) skaičiaus, t. y. tiems, kuriems dabar nenustatyta konkreti darbo apimtis:

- ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogams;
- bendrojo ugdymo mokytojams;
- neformaliojo ugdymo mokytojams ir kitiems pedagoginiams darbuotojams.

3. Kodėl reikia pereiti prie etatinio darbo apmokėjimo tvarkos?

Įvedus etatinį mokytojų darbo apmokėjimą, bus pašalinti dabartinės sistemos trūkumai:

- bus vienodai apmokama už tos pačios kvalifikacijos reikalaujantį ir tokios pačios apimties darbą;

- atsiras galimybė reglamentuoti ir pinigine išraiška įvertinti visus mokytojų (auklėtojų) atliekamus darbus;
- mokytojai dirbs visą darbo savaitę (36 val.), tai savaime laiduos stabilų darbo užmokestį ir socialines garantijas;
- nacionaliniu lygiu (nacionalinėje šakos kolektyvinėje sutartyje) bus susitarta dėl pagrindinių mokytojo (auklėtojo) etatą užimančių darbuotojų pareiginių funkcijų.

4. Etatinio mokytojų darbo apmokėjimo modelis.

a) mokytojo etatą sudaro 36 valandos;

b) jame turi būti subalansuotas kontaktinių¹ ir nekontaktinių² valandų skaičius (gali būti tam tikri svyravimai, priklausomai nuo mokyklos tipo, mokytojo kvalifikacinės kategorijos, dėstomo dalyko ir pan.);

c) į nekontaktinių valandų sąrašą turi būti įtraukti darbai, kuriuos mokytojas privalo dirbti, norėdamas kokybiškai atlikti savo tiesioginį darbą, ir kurie teisės aktuose yra nurodyti kaip mokytojo pareigos (pasiruošimas pamokoms, veiklos planavimas, rašto darbų taisymas (ne visiems mokytojams), kvalifikacijos kėlimas, moksleivių pasiekimų vertinimas, tėvų (globėjų) informavimas, konsultacijos ir pagalba specialiųjų poreikių mokiniams³, metodinė veikla (bendradarbiavimas su kolegomis). Sąrašas turi būti baigtinis;

d) kiti „nekontaktiniai“ darbai, susiję su mokytojo (auklėtojo) dalyvavimu mokyklos bendruomenės gyvenime – dalyvavimas įvairiose darbo grupėse, vidaus audito vykdymas, mentorystė, dalyvavimas savivaldoje, darbuotojų atstovavimas, renginių (olimpiadų, konkursų, švenčių ir pan.) organizavimas ir dalyvavimas juose su ugdytiniais, egzaminų, kitų baigiamųjų darbų taisymas, papildomos ugdomosios veiklos (lytiškumo, sveikos gyvensenos ugdymas, patyčių prevencija ir pan.), profesinis orientavimas ir kt. – būtų nustatomi konkrečiam mokytojui, derantis dėl jo etato struktūros prieš pasirašant darbo sutartį arba mokykloje nustatytoje darbo užmokesčio sistemoje (alternatyva – kolektyvinėje sutartyje);

e) numatomas atskiras 36 val. klasės auklėtojo (kuratoriaus) etatas, kurio struktūra (kontaktinių ir nekontaktinių valandų santykio, pareigybės funkcijų ir kt.) būtų nustatoma vadovaujantis pavyzdiniu klasės auklėtojo (kuratoriaus) etato aprašu konkrečioje mokykloje.

¹ apmokėjimas už kontaktines valandas nustatomas atsižvelgiant į darbo stažą ir turimą kvalifikacinę kategoriją.

² apmokėjimas už nekontaktines valandas nustatomas atsižvelgiant į darbo stažą, bet neatsižvelgiant į turimą kvalifikacinę kategoriją.

³ terminas naudojamas plačiąja prasme – mokiniai, kuriems sunkiai sekasi įsisavinti mokomąją medžiagą per pamokas, ir mokiniai, kurie pageidauja papildomai įsisavinti mokomąją medžiagą, kurios nėra bendrojo ugdymo programose.

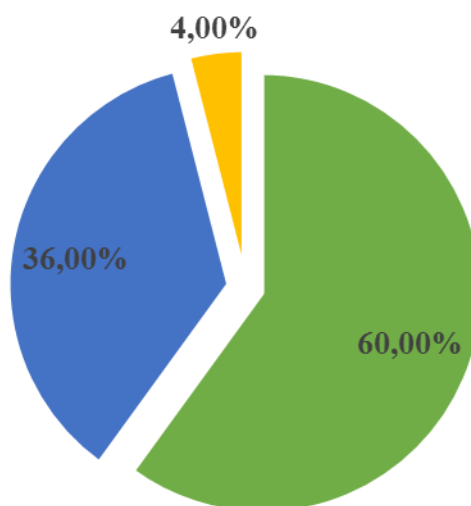
GALIMO MOKYTOJO (auklėtojo) ETATO SANDAROS SCHEMA PRIDEDAMA (priedas
Nr. 1)

5. Etatinio mokytojų darbo apmokėjimo tvarkos įvedimo galimas poveikis.

1. Tikėtina, kad trumpam padidės lėšų poreikis mokytojų atlyginimams, tačiau per kelerius metus be skausmingų ir kontraversišκών centrinės valdžios sprendimų pasieksime mokinių ir mokytojų skaičiaus balansą.
2. Bus sukurtos prielaidos skaidriau ir racionaliau naudoti švietimo lėšas.
3. Mokytojai bus socialiai saugesni, nes jų socialinė-ekonominė padėtis tiesiogiai nebepriklausys nuo demografinės situacijos šalyje.
4. Atsiras galimybė ugdymo įstaigoms pasirinkti aukštos kvalifikacijos darbuotojus, kuriems laiduos pastovų darbo užmokestį ir socialines garantijas bei užtikrins socialinį teisingumą.

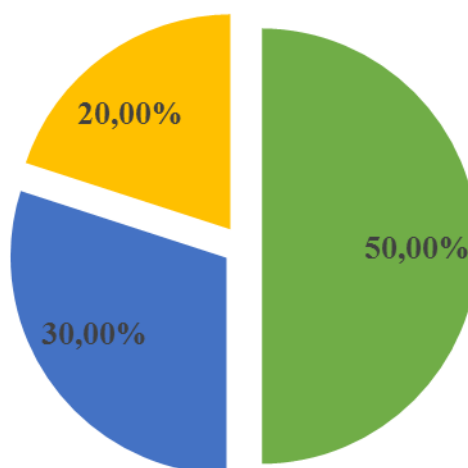
GALIMO MOKYTOJO (AUKLĖTOJO) ETATO SANDAROS SCHEMA PAGAL TURIMĄ KVALIFIKACINĘ KATEGORIJĄ

Mokytojo siūloma etato struktūra

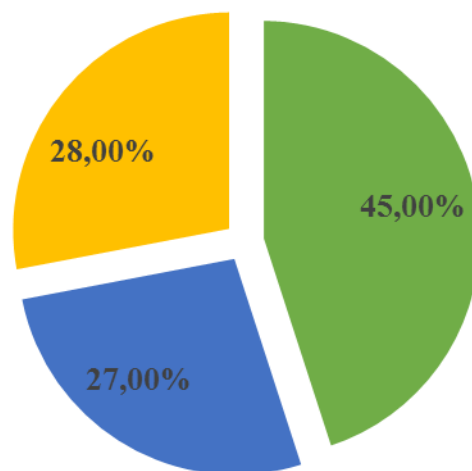
- Kontaktinės valandos
- Papildomos valandos mokytojo funkcijoms atlikti
- Veikla mokyklos bendruomenėje

Vyr. mokytojo siūloma etato struktūra

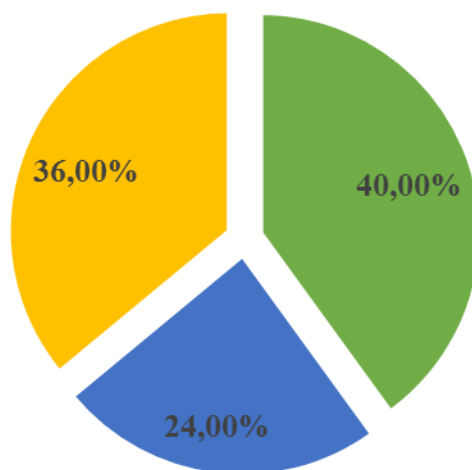
- Kontaktinės valandos
- Papildomos valandos mokytojo funkcijoms atlikti
- Veikla mokyklos bendruomenėje

Mokytojo metodininko siūloma etato struktūra

- Kontaktinės valandos
- Papildomos valandos mokytojo funkcijoms atlikti
- Veikla mokyklos bendruomenėje

Mokytojo eksperto siūloma etato struktūra

- Kontaktinės valandos
- Papildomos valandos mokytojo funkcijoms atlikti
- Veikla mokyklos bendruomenėje